

Kota Baru — Haventerrein.

door veel wordt verwoest. We zijn in de tropen, dus in het gebied tussen de noorder- en de zuiderkeerkring en daar vinden we alleen hoog in de bergen afkoeling, zelfs heel sterk! Arme ongekende Papua's!

Ook kunnen we wat verkoeling zoeken op de eilanden *Biak*, *Japen*, *Waigeo* enz. langs de kust in de Grote Oceaan. Daar is het goed leven onder de dadel- en sagopalmen. Dit tropische regenklimaat heeft de geheimzinnige, mensvijandige regenwouden (*oerwouden*) over heel Irian doen groeien. Die wouden bestaan uit zeer veel soorten bomen, waarvan er enkele zeer kostbare houtsoorten leveren, maar deze zijn tot nu toe moeilijk daar te krijgen waar ze verhandeld zouden kunnen worden. Hier zullen betere wegen en openlegging van het gebied verbetering moeten brengen.

Op zekere dag neemt een ambtenaar van het Indonesische bestuur ons mee het binnenland in. De tocht gaat naar de Wisselmeren, die genoemd zijn naar luitenant-vliegenier Van der Wissel, die de meren ontdekte toen hij in 1937 in opdracht van de Nederlandse regering de binnenlanden vanuit de lucht in kaart bracht. Onderweg zien we iets van de dierenwereld van Irian. Deze verschilt sterk van die van Indonesië en komt

**Planten- en
dierenwereld**

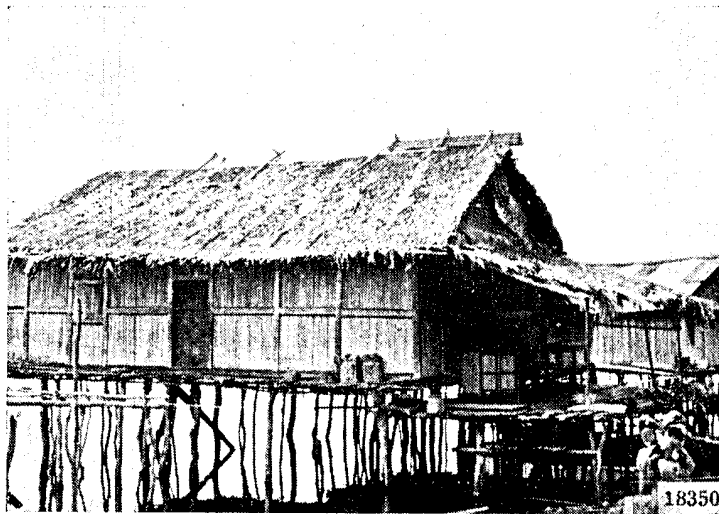
voor men in deze oeroude gedachten- en gevoelswereld is binnengedrongen en de Papua op een ander 'spoor' kan krijgen!

Koppensnellen is in deze magische animistische wereld geen uiting van wreedheid of moordlust. Als het hoofd nu eenmaal wordt gezien als het krachtigste deel van de mens (daarin woont immers de 'geest'), en wanneer mensen van een vreemde stam alleen maar vreemdelingen zijn die geen recht hebben op jouw bescherming, dan doe je toch verstandig als je een beetje extra kracht bij je eigen 'geest' voegt; dan zullen de vrouwen van de stam je ook een betere huwelijkskandidaat vinden, bij wie ze beter beschermd zijn. Gelukkig worden de 'sneltochten' steeds zeldzamer. Aan de kusten en op enkele plaatsen in het binnenland (de meren) werken de zendelingen samen met de reeds 'opgevoede' bevolkingselementen: de *goeroe* (= onderwijzer), ziekenhuispersoneel, hulppolitie en arbeiders in de schaarse industrieën.

U hebt misschien wel eens gehoord dat sommige van onze voorhistorische voorouders in *paalwoningen* boven het water leefden. Nu, de Papua's aan de zee-kusten en aan de meren leven ook nog zo. In die paalwoningen zijn ze heerlijk veilig voor overvallen. In de bossen leven veel stammen nog hoog en droog in *boomhutten!*

Dof dreunen 's avonds en 's nachts de trommels (tam-tam) door de oerwouden. Dan wordt er gedanst, steeds wilder, nooit 'zo maar voor plezier' — zulke dansen kent de natuurmens niet — maar met bezwerende magische bedoelingen, bezwering van de strijd, de oogst, de ziekte, de dood enz.

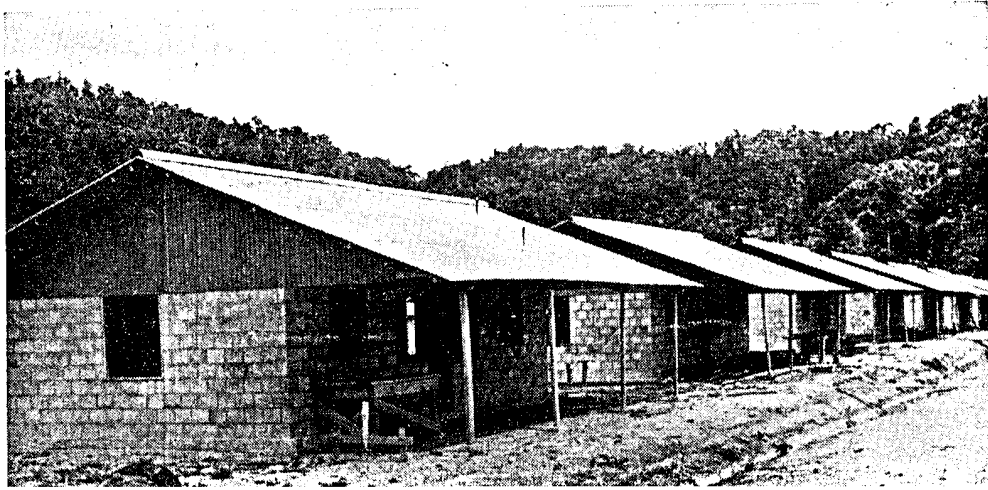
In hun bladerhutten, slecht beschermd tegen de regens en — in de bergen — tegen de koude, leeft de Papuaman met enkele vrouwen (*polygamie* = veelwifverij) en de kinderen.

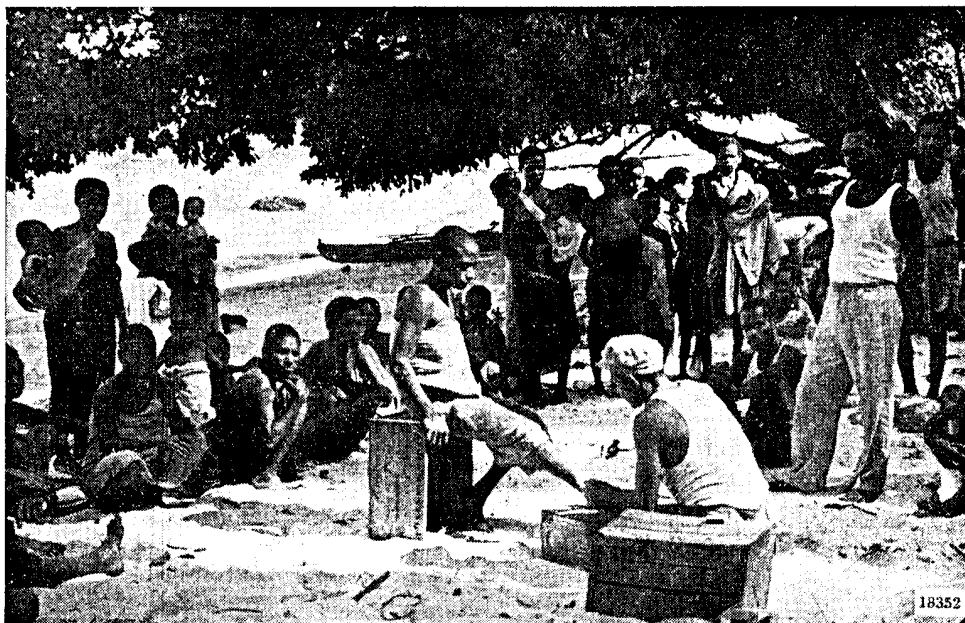
Kampong (dorp) aan het Sentanimeer.

Sommige stammen komen vrij gemakkelijk aan hun voedsel, vooral daar waar de sagopalm in grote aantallen groeit en ook langs de kust en op de eilanden waar veel vis en wild is. De sagopalm wordt omgehakt — maar er wordt direct een nieuwe geplant — en het merg uit de boomkern gespeld. Van het uit dit merg bereide sago-

meel bakt men een soort koek of brood. Dit voedsel wordt dus met weinig moeite verkregen. Elders hebben andere stammen het zwaarder of zelfs zeer zwaar (b.v. de dwergstammen in de bergen: de *Taripo's*), doordat de grond weinig oplevert, de landbouw zeer primitief is en de verbouw van bataten en knollen vaak mislukt.

liggen. Maar de tijd dat een land uit zijn koloniën alleen voordeel trok, is voorbij. Ook Irian zal economisch, cultureel en technisch moeten worden ontwikkeld.

Medische hulpverlening op een strandje in Nieuw-Guinea

Nederland groeit in Europa en Europa in de wereld naar een onafwendbare eenheid. De verwezenlijking van deze eenheidsgedachte is de hoop van een ieder en de Verenigde Naties (U.N.O.) zijn momenteel de uitdrukking van de wil tot samenwerking. Die samenwerking zou daarin kunnen bestaan, dat men de handen ineen slaat om de woeste maar fascinerende (betoverende) wereld der Papua's tot deelname aan het volle leven der volkeren op aarde te brengen. Voor Indonesië alleen zou dit een te zware taak zijn. Dienst aan de Papua's en alle andere volken in de onderontwikkelde gebieden verheft de mensheid in haar geheel en leidt tot betere en edeler verhoudingen. Niemand van ons heeft het recht stil te blijven zitten bij de geweldige voorrechten die wij in West-Europa genieten.

De tropische duisternis omhult ons. De stilte wordt slechts verstoord door de dieregeluiden die uit het oerwoud om ons heen tot ons doordringen. Langzaam verbleken de beelden van Irian voor ons geestesoog. De motor van ons verbeeldingsvliegtuig slaat aan en met een duizelingwekkende snelheid keren we terug in onze Hollandse huiskamer, waar we bekomen van onze tocht.

L e c t u u r

Na alles wat we in deze les verteld hebben, zult u misschien lust gevoelen, wat meer over Irian te weten te komen. Met het oog daarop laten we hier de titels volgen van een aantal boeken die uw weetgierigheid kunnen bevredigen: